

Riktlinje för sociala kontrakt

Styrande dokument inom Socialförvaltningen		Övergripande processområde Riktlinje	Verksamhetens process Biståndshandläggning enligt Socialtjänstlag	
Dokumentägare, sektor/enhet Individ- och familjeomsorgen		Upprättad av Carina Holmqvist, Verksamhetschef IFO	Godkänd av Socialnämnden 2022-03-29, § 43, dnr. SN 2022/77	
Upprättad 2022-03-14	Publicerad 2022-03-30	Giltighetstid Tillsvidare	Revisionshistoria	Version nr 1.0

Innehållsförteckning

1.1 Syfte och tillämpning	3
2.1 Socialtjänstlag (SoL).....	4
2.1.1 Barnperspektivet.....	4
2.1.2 Brottsoffer och våld i nära relation	4
2.2 Melleruds kommun	4
2.2.1 Intern samverkan.....	4
2.3 Hemlöshet	5
2.3.1 Akut hemlöshet.....	5
2.3.2 Institutionsvistelse och stödboende	5
2.3.3 Långsiktiga boendelösningar	5
2.3.4 Eget ordnat kontrakt kortsiktigt.....	5
3.1 Allmänna förutsättningar	5
3.2 Särskilt utsatta grupper	6
3.2.1 Personer med missbruk	6
3.2.2 Personer som på grund av ekonomiska svårigheter/skulder inte accepteras av hyresvärd.....	6
3.2.3 Barnfamiljer	6
3.2.4 Hemmaboende ungdomar som har mycket speciella skäl till att flytta hemifrån.....	6
3.2.5 Familjehemsplacerade barn över 18år	7
3.2.6 Boendebistånd efter kriminalvård	7
3.2.7 Våld i nära relation.....	7
3.3 Vräkningsförebyggande arbete.....	7
4.1 Ansökan	8
4.2 Utredning	8
4.3 Beslut.....	8
4.3.1 Beslutsmotivering.....	9
4.3.2 KommunikERING.....	9
4.3.3 Överklagan	9
4.4 Samtycke.....	9
4.5 Handlingsplan	10
4.5.1 Besiktning	10
4.6 Omprövning av bistånd.....	10
4.7 Förhandsbesked enligt Socialtjänstlag 2 kap 8 a §	11

1. Inledning

Riktlinjen omfattar kontrakt för social bostad som är en del av socialnämndens ansvar. Sociala bostäder riktar sig till personer som av olika skäl står utanför den reguljära bostadsmarknaden. Begreppet sociala bostäder kan definieras på samma sätt som det Boverket och Socialstyrelsen kallar sekundära bostadsmarknaden; "Kommunernas utbud av boendelösningar för personer som inte själva kan skaffa sig en bostad, eftersom de av olika anledningar inte blir godkända som hyresgäster på den ordinarie bostadsmarknaden. Det handlar om boendelösningarna som är kopplade till någon form av hyresavtal, vanligtvis andrahandskontrakt, där boendet är förenat med tillsyn och/eller särskilda villkor och regler". Socialnämnden har inte ansvar för att tillgodose behov av bostad som beror på allmän bostadsbrist. De som hamnar utanför nämndens ansvar är exempelvis unga människor på väg att flytta hemifrån, personer som separerar, egenbosatta flyktingar, studenter och trångbodda.

Av 4 kap 1 § Socialtjänstlag (SoL) framgår att den som själv inte kan tillgodose sina behov, eller få dem tillgodosedda på annat sätt, har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning och livsföring i övrigt så en skälig levnadsnivå uppnås. I socialtjänstlagens förarbeten finns inget som talar för att socialnämnden har en skyldighet att tillhandahålla en bostad för att tillförsäkra enskilda eller familjer en skälig levnadsnivå. Däremot finns det domar från Högsta förvaltningsdomstolen 1990 och 2004 som visar att det trots allt kan finnas en sådan skyldighet. I rättspraxis har rätt till bistånd till bostad för att nå upp en skälig levnadsnivå ansetts föreligga när den enskilde är bostadslös och dessutom har speciella svårigheter att på egen hand skaffa bostad. Det kan till exempel vara händelser bakåt i tiden som gör att hyresvärdar inte vill hyra ut till personen/familjen. Nämnden måste i varje enskilt fall bedöma om personen/personerna har sådana speciella svårigheter att på egen hand skaffa en bostad som kan medföra att nämnden är skyldig att tillgodose det långsiktiga behovet av bostad.

1.1 Syfte och tillämpning

Syftet med riktlinjerna är likabehandling i kommunen när det gäller såväl bidragsnivå, förutsättningar för rätt till ekonomiskt bistånd samt biståndsinsatser som ska erbjudas från socialtjänstens sida för att sökande ska finna vägar till egen försörjning och ett självständigt liv. Riktlinjerna ska underlätta handläggningen genom att ange ramar och vara vägledande vid individuell bedömning av biståndsinsats.

Riktlinjerna baseras på:

- Förvaltningslag (2017:900)
- Jordabalk (1970:994)
- Kommunallag (2017:725)
- Lag om vissa kommunala befogenheter (2009:47)
- Socialtjänstlag (2001:453)
- Socialtjänstförordning (2001:937)
- Socialstyrelsens föreskrifter, rapporter och allmänna råd
- Rekommendationer från Sveriges Kommuner och Regioner
- Praxis och prejudikat från Förvaltningsdomstol

2. Allmänna utgångspunkter

Riktlinjerna innebär inte någon inskränkning i den enskildes rätt att få en individuell prövning av sin ansökan. Riktlinjerna är därför vägledande och gäller aldrig utan undantag.

2.1 Socialtjänstlag (SoL)

Enligt Socialtjänstlag (SoL) har kommunen det yttersta ansvaret för att de som bor och vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver. Kommunens yttersta ansvar omfattar dock inte insatser som åligger annan huvudman (2 kap 2 § SoL). Den som har behov av stöd och vård kan ansöka om detta i form av bistånd. Biståndet ska utformas så att det stärker den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv (4 kap 1 § SoL).

2.1.1 Barnperspektivet

I samtliga beslut och åtgärder som direkt eller i förlängningen berör barn ska ett perspektiv som sätter det enskilda barnet i centrum beaktas. Allt arbete ska bedrivas i enlighet med Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter. Arbetet ska också följa bestämmelserna i 1 kap 2 § SoL om att särskilt beakta barnets bästa, samt 11 kap 10 § SoL om barnets rätt att komma till tals. Barnperspektivet innebär att arbetet ska göras med särskild beaktan av barnets situation, behov, intressen och åsikter. I det ingår att göra en bedömning av vilka konsekvenser ett visst beslut kan få för barnet. Detta innebär att värdera vilka följder olika beslut får för barnet, utan att för den sakens skull ta över föräldrarnas ansvar. Att vara förälder utgör i sig ingen rätt till bistånd i form av boende. Förälders förmåga att söka bostad på egen hand måste utgöra en del i prövningen. Vilka överväganden som gjorts, och hur dessa påverkar beslutet ska alltid dokumenteras. I arbetet för att motverka hemlöshet och med sociala kontrakt ska barnfamiljer prioriteras.

2.1.2 Brottsoffer och våld i nära relation

När personer utsatts för våld i nära relationer ska socialnämnden erbjuda stöd och hjälp i form av lämpligt, tillfälligt boende till den som behöver det. Det framgår av Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:4) om våld i nära relationer samt enligt 5 kap 11 § SoL. Barn som bevittnat våld ska särskilt uppmärksammas och anmälan ska ske till mottagare på barn och unga.

2.2 Melleruds kommun

Beslutade insatser ska överensstämma med de mål och grundläggande värderingar som gäller för Melleruds kommun. Alla insatserna ska utgå från principerna:

- Alla människors lika värde
- Integritet och självbestämmande
- Tillgänglighet
- Delaktighet
- Kontinuitet och helhetssyn

2.2.1 Intern samverkan

Den enskilde som beviljas ett socialt kontrakt kan ha kontakt med olika verksamheter inom Melleruds kommun. Det finns skriftliga interna överenskommelser och rutiner för gemensam individuell plan (GIP) i syfte att den enskilde ska få sina vårdbehov tillgodosedda och säkerställda genom integrerade insatser.

2.3 Hemlöshet

Socialnämnden har ansvar för särskilda insatser för att motverka hemlöshet och Socialstyrelsen anger fyra situationer där personer betraktas som hemlösa:

2.3.1 Akut hemlöshet

Personen är hänvisad till akutboende, härbärge, jourboende, skyddade boenden eller motsvarande. Här ingår också personer som sover i offentliga lokaler, utomhus eller i trappuppgångar, tält, bilar eller motsvarande.

2.3.2 Institutionsvistelse och stödboende

Personen är antingen intagen eller inskriven på en kriminalvårdsanstalt, ett hem för vård och boende (HVB), ett familjehem eller en institution som drivs av Statens institutionsstyrelse (SiS), eller bor på ett stödboende. Om personens planering är att flytta inom tre månader och inte har någon egen bostad ordnad inför flytten eller utskrivningen räknas personen som hemlös. Hit räknas också de personer som skulle ha skrivits ut eller flyttat, men som är kvar på grund av att de inte har någon egen bostad ordnad.

2.3.3 Långsiktiga boendelösningar

Personen bor i en av kommunen (socialtjänsten) ordnad boendelösning socialt andrahandskontrakt eller motsvarande på grund av att personen inte får tillgång till den ordinarie bostadsmarknaden. Det handlar om boendelösningar med någon form av hyresavtal (eller kontrakt) där boendet är förenat med tillsyn, särskilda villkor eller regler.

2.3.4 Eget ordnat kontrakt kortsiktigt

Personen bor tillfälligt och kontraktslöst hos kompisar/bekanta, familj/släktingar eller har ett tillfälligt (upphör senast om tre månader) inneboende- eller andrahandskontrakt hos en privatperson. Enligt Socialstyrelsen är alltså också de som beviljats ett socialt kontrakt att betrakta som hemlösa.

3. Sociala kontrakt

Ett socialt kontrakt är ett bistånd och kommunens boendelösning i särskilda fall, för personer som av olika skäl inte blir godkända på den ordinarie bostadsmarknaden. En kommun har inte någon allmän lagstadgad skyldighet att ordna bostad åt alla invånare men det finns en skyldighet att tillförsäkra kommuninvånarna en skälig levnadsnivå utifrån kommunens yttersta ansvar. Det sociala kontraktet är antingen ett tidsbegränsat andrahandskontrakt för en kommunalt ägd lägenhet, eller ett tidsbegränsat andrahandskontrakt där kommunen hyr lägenhet av ett privat fastighetsbolag.

3.1 Allmänna förutsättningar

För att ett socialt kontrakt ska beviljas ska följande kriterier vara uppfyllda:

- den enskilde (eller familjen) är hemlös.
- den enskilde har speciella svårigheter att på egen hand skaffa bostad och tillhör en särskilt utsatt grupp.
- situationen kan inte ordnas på egen hand trots att den enskilde har försökt söka flera bostadsalternativ såsom andrahandskontrakt samt sökt i flera alternativa bostadsområden och andra kommuner.
- den enskilde bedöms klara ett eget boende, eventuellt med hjälp och stöd.
- den enskilde står i bostadskö för att erhålla eget kontrakt och har efter bästa förmåga varit aktivt sökande på flera bostadsorter.

Avtal ska tecknas där den enskilde avsäger sig besittningsskyddet om hyreskontraktet varat längre än två år i följd enligt 12 kap 45 § 1 p Jordabalk. I god tid inför en förlängning av hyresavtal över två år ska avtal om avstående från besittningsrätten undertecknas och inges till hyresnämnden enligt 12 kap 45 a § 1 st Jordabalk. Särskild blankett finns och kopia på hyreskontrakt ska bifogas.

3.2 Särskilt utsatta grupper

3.2.1 Personer med missbruk

Personer med missbruk avser personer där missbruket medför ett behov av stöd i boendet på sin väg mot drogfrihet. Kan även avse personer som behöver stöd i att bibehålla nykterhet. Det är viktigt att bedöma den enskildes motivation och ansvarstagande, att den som söker vill ha hjälp att bli fri från sitt missbruk. Ett boendebeslut är en del av helhetssynen i rehabiliteringen där boendet kan vara ett stöd för personen att ska kunna hantera sin situation och missbruk. Missbruket i sig utgör ingen rätt till bistånd i form av boende. Finns inga speciella svårigheter hos personen, såsom att söka bostad på egen hand, har man inte rätt till bistånd. Personer med missbruk ska i första hand beviljas en jourlägenhet i inledningsskedet och kan om det fungerar beviljas ett socialt kontrakt som steg två.

3.2.2 Personer som på grund av ekonomiska svårigheter/skulder inte accepteras av hyresvärd

Avser personer som har skulder som på grund av omfattning och innehåll inte är möjliga att åtgärda på överskådlig tid. Personen har uttömt alla egna möjligheter, sökt olika lösningar under en längre tid (oftast flera år). Personen ska uppvisa en motivation till att arbeta med sin ekonomiska situation och vid behov ta emot stöd för att på sikt få förutsättningar till eget kontrakt. Om personen i närtid har ådragit sig nya skulder är det att likställas med att den enskilde ej tagit ansvar för sin situation. Enbart ekonomiska skulder är inte grund för att beviljas bistånd till boende. En förutsättning är också att det finns en social problematik.

3.2.3 Barnfamiljer

Att vara förälder utgör i sig ingen rätt till bistånd i form av boende. Förälders förmåga att söka bostad på egen hand måste utgöra en del i prövningen. Har föräldern inga speciella svårigheter att söka bostad på egen hand, har man inte rätt till bistånd i form av bostad. Speciella svårigheter kan ex vis vara stora skulder kombinerat med social problematik. Har en familj speciella svårigheter kan rätten till bistånd innefatta allt från att få hjälp till att söka bostad samt rätten till bistånd i form av bostad. Rätten till bistånd i form av bostad är avhängigt om vederbörande behöver bo med stödsatser eller inte. Kan en familj "bo bra" d.v.s. betala hyra i tid, inte störa sina grannar samt sköta en lägenhet på egen hand utan stöd är det en indikation på att rätten till bistånd i form av bostad kan ifrågasättas. Detta hindrar inte att bistånd ändå kan utgå grundat i ett barnperspektiv för att förhindra en akut nödsituation (akut logi) eller utifrån en individuell prövning i ärenden med social problematik (långsiktig boendelösning).

3.2.4 Hemmaboende ungdomar som har mycket speciella skäl till att flytta hemifrån

Enligt allmän praxis är det skäligt att den unge bor hemma fram till denne har egna ekonomiska möjligheter att flytta till egen bostad. I vissa rättsfall nämns 25 år men det är ingen absolut ålder. För att en ungdom skall beviljas ekonomiskt bistånd till hyra för att flytta hemifrån skall mycket speciella skäl föreligga. Det kan vara situationer där den unge är i behov av vård med stöd av LVU eller SoL. I första hand skall man erbjuda stöd genom att arbeta med problematiken som föranleder ansökan.

3.2.5 Familjehemsplacerade barn över 18år

Enligt praxis har socialtjänsten ett ansvar för de barn som genom samhället långvarigt har placerats utanför vårdnadshavares omsorg. Det innebär att man skall se välvilligt på att den unge skall kunna avsluta gymnasiestudier men även i vissa fall erbjuda lämpligt boende efter avslutade studier. Det är dock ingen generell regel att alla barn som lämnar familjehem automatiskt ska ha rätt till bostadsanskaffning. Den unge ska på egen hand sökt boende och ställt sig i bostadskö. Vid uppföljningar av familjehemsplaceringen efter 18 års ålder ska utflytt från familjehemmet diskuteras. Ansvaret för bostadsanskaffning omfattar heller inte ensamkommande barn/unga som varit placerade i familjehem enbart på grund av att de varit ensamkommande och underåriga (utan annan social problematik).

3.2.6 Boendebistånd efter kriminalvård

Personer som bedöms behöva stöd i att erhålla en bostad efter avtjänat straff för att minska risken för återfall i kriminalitet. Bostaden skall utgöra en del i en rehabiliteringsprocess. Personer med längre fängelsestraff bakom sig kan ha kommit långt från samhället. Socialsekreterare har ofta ingen kunskap av hur den sökande klarar av ett eget boende. Om den sökande har rätt till bistånd, kan det vara rimligt att bevilja en jourlägenhet med högre grad av tillsyn, för att kunna bedöma förmågan att bo och behovet av andra stödinsatser. Huvudregeln är att en person ska söka bistånd i den kommun hen var folkbokförd i när kriminalvården inleddes.

3.2.7 Våld i nära relation

Avser främst personer där det bedöms finnas behov av skyddat boende. Exempel på insatser i syfte att stödja och hjälpa våldsutsatta personer och barn som bevittnat våld kan vara till exempel ekonomiskt bistånd, hjälp med tillfälligt boende, rådgivande och stödjande samtal, förmedling av kontakter med myndigheter och frivilligorganisationer, hjälp med att söka efter ny bostad, kontakter med polismyndigheter och övriga rättsväsendet vid polisanmälan. Socialtjänsten ska särskilt beakta att barn som bevittnat våld eller andra övergrepp av eller mot närstående vuxna är offer för brott och kan vara i behov av stöd och hjälp. Det är inte bara en persons akuta behov av insatser som är avgörande för om personen ska anses få det stöd och den hjälp personen är i behov av. Även behov av stöd och hjälp på kort och lång sikt bör utredas. Möjligheterna att flytta på förövaren i stället för den som är offer bör beaktas i utredningen.

3.3 Vrängningsförebyggande arbete

Socialnämndens mål är att motverka hemlöshet och därför ska ett arbete för att undvika vrängningar bedrivas. Personer som hotas av vrängning ska erbjudas stöd för att undvika vrängningen. Det kan handla om att i samverkan med den enskilde ge hjälp att göra överenskommelser med hyresvärderna om avbetalningsplaner eller åtgärder för skötsel av bostaden eller annan personlig rådgivning. Detta erbjuds både inom ramen för serviceinsats samt biståndsinsats.

4. Handläggning

All dokumentation och handläggning ska utgå från gällande lagstiftning. Vid handläggning ska stor vikt läggas vid personens rätt till delaktighet, inflytande och självbestämmande. All dokumentation ska följa föreskriften om handläggning och dokumentation. Dokumentationen ska innehålla beslut och åtgärder som vidtas i ärendet samt faktiska omständigheter och händelser av betydelse. Regler om dokumentation inom socialtjänsten finns i SoL och i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd, SOSFS 2014:5.

4.1 Ansökan

Ett ärende kan aktualiseras genom en ansökan, anmälan eller förfråga, det kan ske både muntligt och skriftligt. Det finns inga begränsningar om vad den enskilde kan ansöka om. Ibland är det för den enskilde svårt att precisera en ansökan. Socialsekreterare är då behjälplig med att förtydliga en ansökan utifrån den enskildes önskemål utifrån serviceskyldigheten enligt 6 § Förvaltningslagen (FL).

4.2 Utredning

Utredning inleds omgående vid inkommen ansökan och genomförs med samtycke av den som är part eller av behörig ställföreträdare (förvaltare) i ärendet. Enligt 11 kap 1 § SoL ska utredning inledas utan dröjsmål av vad som genom ansökan eller på annat sätt har kommit till kännedom och som kan föranleda någon åtgärd. En inledd utredning kan aldrig fullföljas utan samtycke och ärendet avskrivs. Handlingarna ska bevaras och gallras enligt 12 kap § 1 - 2 SoL och 7 kap 2 § Socialtjänstförordningen (SoF).

En ansökan om socialt kontrakt ska alltid först prövas enligt 4 kap 1 § SoL. Det innebär att den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt. Biståndet ska utformas så att det stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv.

I utredningen ska finnas uppgifter om orsaken till den att sökanden inte har tillträde till den att sökande på egen hand har tillträde till den ordinarie bostadsmarknaden samt personens förutsättningar för ett inträde. Där ska även finnas en redogörelse för nuvarande och tidigare boendesituation samt information kring den enskildes sökande av egen bostad. Det ska finnas underlag kring ekonomi och eventuella skulder, familjebild samt övriga uppgifter om den sociala situationen som kan påvisa eventuellt behov av stöd.

Om den enskilda har egna ekonomiska förutsättningar ska en bedömning alltid göras om det är tillämpligt att bevilja insats i form av hyresgaranti enligt 2 kap 6 § Lag om vissa kommunala befogenheter. En kommunal hyresgaranti är ett borgensåtagande från kommunen för en bostadssökande person. En hyresgaranti kan lämnas med stöd av 4 kap 1 § SoL. Vilket i praktiken innebär den enskilde får ett förstahandskontrakt av det kommunala hyresbolaget och kommunens socialtjänst har ett borgensåtagande under en begränsad tidsperiod.

4.3 Beslut

Delegationsordningen styr vem som har delegation att fatta ett beslut. När biståndsbeslut beviljas till socialt kontrakt görs detta enligt 4 kap 1 § SoL. Om kriterierna inte är uppfyllda kan en individuell bedömning leda till ett biståndsbeslut enligt 4 kap 2 § SoL. Biståndsbeslut enligt 4 kap 2 § SoL är ej överklagningsbart.

Beslut om att bevilja socialt kontrakt tidsbegränsas alltid till maximalt sex månader med möjlighet till förlängning, beslutet formuleras alltid med en omprövningsklausul. I undantagsfall kan boendetiden i ett socialt kontrakt pågå under högst två år. Uppsägningstiden för sociala kontrakt är olika beroende på familjens sammansättning och livssituation. Uppsägningstiden kan vara från 24 timmar upp till 1 månad.

På grund av kommunens bostadssituation kan det förekomma en väntetid innan ett beviljat biståndsbeslut kan verkställas. Biståndsbeslutet ska verkställas inom 3 månader. Väntetiden varierar och tillgången till lämplig bostad samt personens individuella situation avgör turordningen. Beslutet lämnas till IFO:s representant 1:e socialsekreterare som deltar i samverkansgrupp med kommunala bostadsbolaget, där sedan lämplig lägenhet matchas.

4.3.1 Beslutsmotivering

Beslutet ska ge svar på ansökan och innehålla en beslutsformulering, det vill säga det ska framgå vad som har beslutats samt enligt vilket lagrum beslutet är fattat. Av beslutet ska det framgå vilka behov som ska tillgodoses och det stöd i form av insatser som personen har beviljats. Ett beslut kan vara bifall, delvis avslag eller avslag på ansökan. Vid avslagsbeslut ska motiveringen aldrig vara generell, exempelvis "behovet kan tillgodoses på annat sätt".

4.3.2 Kommunikering

Den enskilde underrättas skriftligt om beslutet, oavsett om den enskilde begär det eller inte. Beslutet skickas till den enskilde eller dennes företrädare med post. Vid delvis avslag eller avslag ska underrättelsen skickas per post tillsammans med besvärshänvisning, information om hur beslutet kan överklagas. Den enskilde kommuniceras muntligen med fråga om behjälplighet vid överklagan.

4.3.3 Överklagan

Om beslutet går den enskilde helt eller delvis emot kan det överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Det är endast part i ärendet, vilket innebär att den som berörs av ett beslut får överklaga det.

Socialsekreteraren ska vara behjälplig med överklagan om den enskilde så önskar. Den enskilde ska skriftligen delge sin överklagan till den socialnämnd som fattat beslutet. Överklagandet skall ha inkommit inom tre veckor från det att den enskilde underrättats/tagit emot beslutet. Inledningsvis ska socialnämnden alltid rättstidspröva, att överklagandet inkommit i rätt tid innan det sänds vidare till Förvaltningsrätten.

Enligt 38 § FL får Socialnämnden som myndighet och första instans ändra beslutet utifrån nya omständigheter samt att det inte får medföra någon nackdel för enskild part. OBS! Beslutet får bara ändras så länge överklagandet och övriga handlingar i ärendet ännu inte har överlämnats för prövning till högre instans 39 § FL.

Socialnämnden kan bifoga yttrande/tjänsteutlåtande till Förvaltningsrätten där överklagandet prövas. Förvaltningsrätten kommer därefter att fatta beslut i ärendet. Ett beslut från Förvaltningsrätten ska verkställas omedelbart. Såväl Socialnämnden som den enskilde kan begära inhibition av ett beslut som fattats av allmän förvaltningsdomstol. Beslut enligt 4 kap 2 § SoL kan inte överklagas genom förvaltningsbesvär. Det blir i sådana fall fråga om laglighetsprövning enligt Kommunallag (KL).

4.4 Samtycke

Socialsekreterare och verksamheterna kan behöva samverka med varandra och med andra myndigheter utifrån personens individuella behov. Det kan exempelvis vara samverkan med arbetsmarknadsenheten, Arbetsförmedlingen eller Försäkringskassan. För att få lämna ut information eller inhämta information om personer som är i behov av ekonomiskt bistånd behövs ett samtycke från den enskilde. Samtycke kan ges skriftligt eller muntligt. Ett muntligt samtycke ska dokumenteras i personakten.

I vilket syfte samtycket inhämtas ska dokumenteras, dessutom ska det framgå:

- vilka andra myndigheter som får kontaktas
- om och eventuellt när närstående får kontaktas
- vilka sakkunniga och referenspersoner som får kontaktas
- när samtycket har lämnats och hur länge det gäller.

4.5 Handlingsplan

Insatsen syftar till att den enskilde på sikt ska kunna ta över hyreskontraktet, alternativt finna ett annat fast boende på den ordinarie bostadsmarknaden. Ett villkor för att få ett socialt hyreskontrakt beviljat är att den enskilde förbinder sig att följa en handlingsplan. Detta ska framgå av beslutet. Handlingsplanen upprättas tillsammans med den enskilde och innehåller mål, aktiviteter och stödjande insatser som syftar till att underlätta inträdet på den ordinarie bostadsmarknaden.

Obligatoriska aktiviteter för samtliga som beviljas socialt hyreskontrakt är att genomgå en individanpassad skuld- och budgetrådgivning samt planering av vardagsekonomi. Handlingsplanen ska även gälla under väntetiden för verkställandet av beslutet och revideras om och när en bostad erbjuds. Handlingsplanen revideras därefter vid omprövningar och vid behov. Om den enskilde vid upprepade tillfällen inte följer handlingsplanen är detta ett skäl till omprövning av beslutet följt av en möjlig uppsägning av kontraktet. Eventuella avsteg från handlingsplanen ska göras i samråd med ansvarig handläggare.

Handlingsplanen följs upp regelbundet. Uppföljningen ska innehålla svar på om den enskilde har uppfyllt de krav som har varit förenade med biståndet samt att den enskilde aktivt på olika sätt söker bostad.

4.5.1 Besiktning

Besiktning av lägenhet sker genom det kommunala bostadsbolaget och utförs alltid vid in- och utflyttning tillsammans med personal genom socialtjänsten. Inflyttningsbesiktning är av vikt och skall dokumenteras då socialtjänsten är ytterst ansvarig för slitage/skador som tidigare hyresgäst orsakat. Inflyttad andrahandshyresgäst skall ta del av besiktningsprotokollet i samband med in- och utflyttning. Kopia på besiktningsprotokollen ska finnas i den fysiska akten inom socialtjänsten.

4.6 Omprövning av bistånd

Den enskilde är ålagd att följa hyreslagens bestämmelser enligt 12 kap Jordabalken. Om situationer uppstår som kan leda till uppsägning av hyresavtalet enligt hyreslagen ska en omprövning av biståndsbeslutet genomföras.

Omprövning ska alltid ske om den enskilde:

- uteblir med hyresinbetalning och inte åtgärdar skulden.
- ofta och systematiskt betalar hyran för sent (men innan uppsägning sker).
- orsakar allvarliga störningar i bostaden, eller om dessa är orsakade av sammanboende.
- orsakar onormalt slitage och materiella skador på bostaden, eller om dessa är orsakade av sammanboende.
- överlåter lägenheten till annan eller hyr ut den i andra hand.

I övrigt ska omprövning genomföras:

- inom tre månader innan gynnande beslut upphör.
- om den enskilde vid upprepade tillfällen inte följer överenskommen handlingsplan.
- om ytterligare en vuxen ansöker om att flytta in i bostaden.

Om beslutet inte verkställs omedelbart skall alltid en omprövning av beslutet genomföras när ett socialt hyreskontrakt kan erbjudas för att utreda om behov fortfarande föreligger. Efter att den enskilde flyttat in ska beslutet omprövas minst var 3:e månad för att se om behovet kvarstår.

4.7 Förhandsbesked enligt Socialtjänstlag 2 kap 8 a §

Om en person på grund av våld eller andra övergrepp behöver flytta till en annan kommun men inte kan göra det utan att de insatser som hen behöver lämnas, har hen rätt att ansöka om bostad i annan kommun. Ansökan ska komma från den enskilde. Om ansökan kommer från annan kommun med hänvisning till denna bestämmelse ska ansökan avvisas. Det ska föreligga en så allvarlig hotbild och så allvarliga övergrepp att personen inte har någon annan utväg än att flytta till en annan kommun. Vilka personer som ska anses ha behov av att flytta enligt denna bestämmelse får avgöras i varje enskilt fall utifrån den enskildes situation, men bestämmelsen omfattar i vart fall den som har skyddade personuppgifter. Om hen inte tillhör personkretsen kan hen inte ansöka om insatser enligt denna bestämmelse. Beslut om förhandsbesked kan överklagas till förvaltningsrätten.